

Moderator: Sofie De Brabandere

Externe spreker: Majd Khalifeh - Palestijns-Belgisch freelancejournalist voor de VRT, ervaringsdeskundige en oud-Chiroleiding

Expert KSA: Lieselot Depredomme

Verslag: Milo Lewyllie

Algemeen

Deze Q&A handelt rond gewone kinderen met ongewone ervaringen. Hoe betrek je hen in je KSA-groep? En welke meerwaarde kunnen ze voor jouw groep betekenen?

Inhoud

1. Inleiding

Persoonlijke getuigenis van Majd Khalifeh.

Majd focust zijn werk op vluchtelingen die in België terechtkomen. Ervaring met neef die 9 jaar is en lange tocht als vluchteling heeft meegemaakt. Die jongen is geen 9 jaar meer, gedraagt zich als jonge man. Hoe gaan we er als KSA mee om als er zo'n kind wil aansluiten?

Er gebeurt erg veel om mensen die willen vluchten te ontmoedigen om naar Europa te komen. De weg wordt enkel zwaarder. Vragen die Majd krijgt: mensen zijn bezig met zaken zoals: "Kan ik een job krijgen in België?" "Mijn kind heeft slechte punten..." "Kunnen die dan bezig zijn met 'Wat is KSA?'"

Het zou nuttig zijn dat KSA contact opneemt met centra voor niet-begeleide minderjarige vluchtelingen. Hoe kunnen we die mensen bereiken/betrekken? Als een kind naar KSA komt is het belangrijk om te bekijken waar het kind vandaan komt. Welke gewoonten/rituelen heeft dit kind geleerd? Welke waarden? Kinderen uit het Midden-Oosten hebben nooit dezelfde dingen geleerd zoals Belgische kinderen (bv. Zijn niet gewend om over klimaat te leren, in groep te werken...). Het kan goed zijn dat het kind is opgegroeid met een sterke religieuze of politieke invloed.

Kinderen in Palestina of Syrië kunnen naar een jeugdbeweging gaan maar die is sterk verbonden met politieke partijen. Kinderen in België zijn niet bezig met identiteitspapieren. Kinderen en jongeren op vlucht zijn vaak wel goed op de hoogte van hun proces.

Bij KSA rekening houden met buitenlandse kampen. Hebben alle kinderen de juiste vergunningen om mee te kunnen? Daarnaast ervaren kinderen en jongeren in opvangcentra een enorme beperking van ruimte. In de omgeving hiervan is er vaak alcohol en drugs.

In de Arabische cultuur is het normaal dat mensen je vaak aanspreken. In België is dat niet zo en dat voelt echt raar. Ik heb in de Chiro heel veel taal geleerd. De gebruiken in Vlaanderen, zoals Sinterklaas, waren erg bevreemdend. De verhouding tussen man en vrouw binnen de jeugdbeweging is erg verrassend. In Arabische cultuur zijn jongens stoer en meisjes verlegen. In de jeugdbeweging staat dit gelijk. Ook taakverdeling tussen mannen en vrouwen is niet op gender gebaseerd. Taken worden in KSA verdeeld op vlak van leeftijd. Spelletjes spelen tussen jongens en meisjes is wennen voor kinderen uit het Midden-Oosten. De nabijheid, fysieke contacten tijdens spel... dat was sterk wennen voor Majd.

Het bezinnen en/of bidden had Majd niet verwacht. Hij had verwacht dat Westerse landen niet religieus zijn. Dit is ook zo maar in KSA komt dit toch nog aan bod. Vluchtelingen hebben niet altijd het geld om een uniform

aan te kopen. Veel ervaringen in jeugdbeweging zijn erg nieuw. Onderschat niet hoe groot de verschillen kunnen zijn.

Op kamp gaan: voor de eerste keer in een tent slapen met mensen die je kent buiten het centrum. Als leider: vergaderen, puntjes op de i zetten, mailtjes sturen... Vlamingen zijn hier erg graag mee bezig. Kinderen mogen eigenlijk niet langer dan 3 dagen buiten het centrum gaan slapen. Na overleg met het centrum kan dit meestal wel.

2. Focuspunten uit de getuigenis van Majd:

- **Aandacht voor achtergrond:** Het is belangrijk om te begrijpen waar een kind vandaan komt en welke culturele gewoonten en waarden het heeft geleerd.
- **Samenwerking met opvangcentra:** KSA kan contact opnemen met centra voor niet-begeleide minderjarige vluchtelingen om hen te bereiken en te betrekken bij de jeugdbeweging.
- **Respect voor verschillen:** Kinderen uit het Midden-Oosten hebben mogelijk andere ervaringen en gewoonten dan Belgische kinderen. Respecteer en begrijp deze verschillen.
- **Vergunningen en veiligheid:** Zorg ervoor dat alle kinderen de juiste vergunningen hebben om deel te nemen aan activiteiten. Wees bewust van mogelijke risico's, vooral bij buitenlandse kampen.
- **Inclusiviteit:** Bied ondersteuning aan vluchtelingen die mogelijk geen geld hebben voor een uniform of andere benodigdheden.
- **Cultuurschok:** Vluchtelingen kunnen verrast zijn door verschillen in cultuur, zoals de verhouding tussen mannen en vrouwen of gebruiken zoals Sinterklaas. Wees geduldig en begripvol.
- **Religieuze praktijken:** Wees bewust van religieuze praktijken en respecteer de diversiteit binnen de jeugdbeweging.
- **Kampervaringen:** Bied vluchtelingenkinderen de kans om nieuwe ervaringen op te doen, zoals kamperen, maar houd rekening met eventuele beperkingen vanuit opvangcentra.
- **Leiderschap en communicatie:** Help vluchtelingen om te wennen aan aspecten zoals vergaderingen en communicatie, die mogelijk nieuw voor hen zijn.
- **Flexibiliteit:** Overleg met opvangcentra over eventuele beperkingen, zoals het aantal dagen dat een kind buiten het centrum mag verblijven.

3. Vragen uit de groepsleiding en antwoorden van expert en/of interne expert

Vraag: Hebben bepaalde spelletjes (zoals kidnapping, spelletjes met jonge meisjes) zwaar aangevoeld door traumatische ervaringen uit uw verleden?

Majd: Ik had graag wat **meer info** gehad over hoe ver bepaalde spellen gaan. Bv: vlag werd gestolen en ik was er graag bij maar ik wist niet hoe ver ik kon gaan. Ik heb geen trauma ervaren maar ik had graag wat meer informatie gehad.

Vraag: U zei dat u moest wennen. Kan u aanraden hoe wij het wennen makkelijker kunnen maken?

Majd: Ik denk dat je het vooral moet laten gebeuren. Tuurlijk heeft zo'n persoon extra begeleiding nodig. Ik zou het op een informele manier laten gebeuren. Ieder persoon is daar ook zo anders in. Ik zou in eerste geval het kind niet benaderen als een vluchteling maar in een eerste verkennend gesprek foto's en video's tonen. Luister ook naar het kind bv. Ik vind het moeilijk om een meisje vast te pakken. Hoe jonger de kinderen zijn, hoe makkelijker het gaat. De leeftijd van de puberteit is alvast moeilijk.

Vraag: U zei dat u de eerste was binnen Chiro die vluchteling was. Ben je in een goede groep terecht gekomen?
Majd: Ik ben in een heel goede groep terecht gekomen. Soms een beetje te lief en dit begon uiteindelijk ook wat als "charity" te voelen. Ik wil ondersteuning als het nodig is. Ik wil niet afgekeurd worden maar vooral ook niet te sterk gewild worden. Bijvoorbeeld 'wij willen altijd Majd in het team'.

Vraag: Zijn er dingen die u nooit heeft begrepen binnen Chiro?

Majd: Nee, enkel kaas- en wijnavond. De rest is allemaal wel gekomen. Enkel het feit dat ik Islamitisch ben opgevoed, eet ik nog altijd geen varkensvlees. Ook alcoholgebruik is moeilijk. Ik denk dat KSA'ers wel een stap in de goede richting kunnen zetten om halal vlees te kopen. Dit is volgens mij ook meestal goedkoper. Dan is het voor kind dat halal wil eten ook niet anders. Ook het uniform was voor mij een raar gegeven.

Vraag: Zijn er andere tools gebruikt om de taalbarriere weg te werken?

Majd: Bij een spel gaat het vooral over emoties. Over humor. Het is belangrijk om dit eerst te creëren. De taal kan later komen. Taal komt al heel veel voor op school, dit komt ook meer voor in verschillende domeinen van het leven.

Vraag: Zou het misschien helpen als ouders kunnen blijven kijken of komen koken op kamp?

Majd: het zou helpen als er een ouder betrokken wordt in de werking. Die zouden ook veel reclame kunnen maken.

Vraag: Er was een plek in Gent waar we graag eens een activiteit wilden geven voor kinderen en jongeren op de vlucht maar we raakten daar niet binnen. Wat kunnen we doen?

Majd: Als het vanuit Fedasil is, is het uitdagender omdat dat federaal geregeld is. Rode kruis is toegankelijker om binnen te raken. Het zou ook helpen om bij scholen langs te gaan. Drempel die wel blijft is dat je de ouders niet bereikt.

Vraag: Welk beeld of welke info zouden ouders belangrijk vinden om te horen over KSA?

Majd: KSA is niet echt gekend, Kasjaffa (scouts in Arabisch) is wel gekend en gerenommeerd! Als KSA voldoende gekend is in asielcentra, denk ik niet dat ouders toch liever hun kind in het asielcentrum laten. Volgens mij is het onvoldoende gekend. Ik zou visueel werken (video, TikTok) en mond-tot-mond werken. Goed proberen in te schatten wat de gemoedstoestand is van de mensen in het asielcentrum. Veel enthousiasme kan dan erg ver van hun bed lijken. Bereikbaarheid is belangrijk. Hou er rekening mee dat auto niet ter beschikking is. Hou er rekening mee dat kinderen uit het midden oosten niet gewend zijn aan de Belgische temperaturen.

Vraag: We merken op dat kinderen wel de eerste keer komen maar na een paar keer stoppen ze in de KSA. Hoe volgen we dit beter op?

Majd: Hou er rekening mee dat het kan dat die kinderen misschien zou kunnen verhuizen wegens hun procedure. Mijn reactie hierbij zou zijn om te gaan praten met die ouders. Vlamingen tonen ook minder affectie. Misschien is dit niet duidelijk voor het kind dat er veel appreciatie is voor hem/haar.